

(Continuare din pag. 25: Dinu Zamfirescu.)

Va trebui recunoscut că actualele puterea de după anul 2000 folosește un dublu limbaj. În strălătitate unul democrat-liberal, în țară unul mai autoritar și oricum nesincer. Executivul este cel care domină totul. Parlamentul funcționează, dar valoarea parlamentarilor scade cu fiecare legislatură (în toate partidele reprezentate). Actualul partid majoritar își impune toate dorințele atât în Parlament, dar mai ales extraparlamentar prin artificii ordonanțelor guvernamentale, artificii care face din Executiv totodată și Legislativ. Justiția pe lângă corupția ei proverbială este cu totul supusă aceluiași Executiv. Regim democratic există, însă este mai mult un kitch. Statul mai controlează direct o bună parte din economie neprivatizând decât în ritm de pipetă economia și așa total necompetitivă a României. Din această cauză venitul oamenilor este, înaintea Albaniei, cel mai scăzut din Europa. Sistemul medical este într-o situație catastrofală datorită incompetenței totale a conducerii Ministerului Sănătății și a nealocării de fonduri suficiente. Situația din învățământ este de asemenea cel puțin ciudată, acesta funcționând după fanteziile actualului ministru și bineînțeles în dauna elevilor și studenților români. Este drept că nici în guvernarea de centru-dreapta 1996-2000 situația nu a fost foarte bună. Și acel "regim" a promovat oameni incompetenți și corupți doar pentru că făceau parte dintr-un anumit partid aflat la putere. Cei 15.000 de specialiști despre care s-a tot făcut cazul nu cred că au existat în realitate sau dacă figurau pe undeva, cred că ființau nu mai mult de 15, dar și aceștia fără inițiative în sensul ruperii cu vechiul sistem. Din 1990 și până acum nu a existat și nu există conceptul de principialitate, de punctualitate, de respectul cuvântului dat. Șmecherismul dâmbovițean s-a extins la nivelul întregii țări, ceea ce face ca numitorul comun al societății românești să fie corupția.

Desigur că la presiunea instanțelor euro-atlantice s-au realizat în mod formal unele reforme. Toate însă insuficiente și în ritm de melc și luate cu rea voință și cu rea credință.

Practic, nu a existat și nu există voința politică de transformare a României într-un adevărat stat de drept sau într-o adevărată democrație de tip occidental. Dacă s-au făcut oarecare progrese în ceea ce privește descentralizarea, s-a împământit principiul așa-zitilor baroni locali care au devenit mai rău decât fanarioții, adevărate lipitori pe județele pe care le păstoresc. Exemplele cele mai flagrante reflectate de presă le aflăm în județele Ilfov, Vrancea, Bacău, Arad sau Gorj. Întreprinzătorii corecți sunt descurajați printr-o impozitare excesivă în raport cu lumea europeană, o birocrație paralizantă și un sistem de controale săcâitor la care se adaugă în ultimul timp și impunerea unor incompatibilități ale oamenilor de afaceri privați cu diverse funcții publice. Serviciile secrete își trăiesc mai departe romanele lor imaginare de spionaj ca și în vremurile bune ale Securității. Se poate citi astfel în ultimul raport întocmit de SRI și prezentat Parlamentului: "Într-o lume independentă mai multă securitate înseamnă mai puțină libertate. Securitatea devine astfel mai importantă decât prosperitatea, iar ordinea mai importantă decât pacea sau decât viața". Cred că este inutil să comentez acest gen de delir a bravelor noastre "organe". Pe de altă parte, mizeria populației sporește pe măsură ce statul introduce mai zilnic creșteri de tarife publice pe tot ce mișcă, noi taxe și impozite, totul ca să asigure unei industrie falimentare care produce pentru stoc banii necesari menținerii unui personal pleoric care nici nu prea lucrează. Este halucinant ca în stadiul mai mult decât critic al economiei procentul de șomaj să fie de doar 8-9%. În acest mod sunt alterate toate premisele existenței unei reale pieți a muncii, iar reforma fără șomaj nu poate exista.

Aș dori să mai relev ceva. Statul care posedă întreaga industrie a început să privatizeze fragmente din ea. Aceste întreprinderi ale statului au mari

datorii, datorii ce sunt făcute tot către stat sau către alte întreprinderi ale statului. Pe de altă parte, tot statul a impus penalități de întârziere care uneori depășesc chiar datoria inițială. În momentul în care aceste întreprinderi se privatizau, statul le vindea investitorului privat indigen sau străin, percepând pe lângă costul întreprinderii și valoarea datoriei.

În acest mod statul îl obligă pe investitorul privat să-și plătească datoriile făcute de el însuși, ceea ce cred eu că constituie cel puțin o excocherie, pentru a nu spune un jaf, o îmbogățire fără just temei. Aici trebuie văzută și ezitarea investitorilor străini care se văd astfel trași pe sfoară și nu înțeleg să crediteze un stat incorect și exploataitor.

"O evoluție pozitivă se remarcă și la nivelul populației, nu se mai aminteste despre "salamul cu soia" sau că noi, foștii exilați, am gândi prea mult."

"Actualmente, în mod cu totul independent, s-a creat, din inițiativa câtorva foști exilați, „Asociația Foștilor Refugiați Politici din România”.

Foto: © Dinu Zamfirescu

În ceea ce privește cultura, ea s-a liberat de ceaușism. Nu aș vorbi de o explozie culturală după 1989 pentru că ea nu există. Acele opere "de sertar" care ne așteptam să apară după dispariția comunismului nu au ieșit la lumină deoarece nici nu au existat. Intellectuali, oamenii de cultură, erau prea traumatizați să-și ascundă și gândurile, necum să și producă. În cei 13 ani trecuți aș vorbi de o certă evoluție culturală. Literatura este mai mult cea de măturie, de amintiri și mai puțin compusă din opere literare originale, deși și acestea există, însă într-o mică proporție. Revistele literare apar cu unele lucrări de valoare, dar cu un tiraj foarte redus din lipsă de fonduri. Se filozofează pe televiziune și în cercuri foarte confidentiale, dar nu a apărut nimic pe piață în acest domeniu. Apar totuși foarte multe cărți, foarte scumpe pentru un buzunar mediu; sunt în mare majoritate traduceri și reeditări și cam o zecime opere indigene.

Cărți de politologie, doctrinare sau din apropiatul trecut apar de asemeni în ritm destul de accelerat; cred că acestea sunt extrem de utile, mai ales pentru tineri. Mai apar și cărți de istorie și aici avem de multe ori de a face cu o demitizare a propriei istorii și în general a istoriei care aproape întotdeauna era, la noi, fasonată "după ureche".

Pictura și sculptura s-au liberat de cătușele "realismului-socialist" și apar opere interesante.

Presa scrisă este ceva mai jalnică deoarece aproape în întregime este înfeudată puterii. Televiziunea ca și ziarele abordează cu precădere un senzationalism ieftin. Mass media nu are un "ce" formator ci stimulează instinctele josnice și preocupările minore. Puține, foarte puține ziare informează corect și creează opinii. La televiziuni (România urbană este puternic cablată) în afară de filme românești răsuflete și proaste, în general, în care mai bănuiește spiritul excesiv naționalist al unui Nicolaescu, apar producții vulgare ca și în Cinema, dar care are calitatea să umple sălile. Evident există o tendință de americanizare culturală. Engleza a detronat franceza din limbile străine vorbite de români. De aici multe filme americane, multă violență, iar zilnic, pe patru canale de televiziune, cam la aceleași ore sunt difuzate talk show-uri politice, ceea ce le face să cadă în desuetudine și să intoxice o populație încă ușor de manipulat.

S.C.: Care considerați că este rolul celor aflați în afara granițelor în dezvoltarea României pe toate planurile: politic, cultural și economic?

D.Z.: Rolul românilor din diasporă ar putea fi important dar cu condiția în primul rând să existe acest rol și apoi ca el să fie acceptat în România.

Cred că în domeniul economic ar fi cel mai mult de făcut. Întâi printr-o cunoaștere nemijlocită a realităților din țară, adică prin vizite la fața locului. Apoi prin implicarea în diverse afaceri și prin influențarea în sensul spiritului democratic atât al celor cu care vin în contact, cât mai ales cu oficialitățile – de orice culoare politică ar fi ele.

Politica României se face în România și nu în afara ei, dar pentru a se putea implica în România românii din diaspora trebuie să primească din partea puterii politice române anumite garanții. Întâi, ca în calitatea de cetățeni români să se bucure de absolut toate drepturile de care se bucură cetățenii români din țară. Apoi că își pot revendica – dacă e cazul – proprietățile confiscate de regimul comunist, fără nici o piedică birocratică sau judiciară. Să poată deveni proprietari ai tuturor formelor de proprietate în România și să-și poată repatria în țara de reședință profitul obținut fără nici o piedică sau rezervă. Numai atunci, când aceste condiții vor fi respectate și garantate de stat, românii din afara granițelor cred eu că ar putea să se implice în sprijinul țării de baștină.

S.C.: Ar trebui ca statul român să folosească cunoștințele și practica românilor care trăiesc în afara granițelor?

D.Z.: Sigur că da!

S.C.: Considerați că românii din afara granițelor au anumite obligații față de țara de origină? Dacă da, de ce și care sunt aceste obligații?

D.Z.: Cred că în primul rând românii din afara granițelor, ca de altfel și cei din interiorul granițelor României, trebuie să aibe obligații față de ei înșiși și de familia lor. Statul ca entitate trebuie să fie cel care îl servește pe cetățean și nu invers, decât în cazurile extreme de apărare națională.

S.C.: Considerați că actuala conducere a României are, la rândul ei, obligații față de originarii români care se află în afara granițelor României? Dacă da, ce obligații? Dacă nu, de ce nu?

D.Z.: Statul și oricare ar fi conducerea lui trebuie să aibe obligații față de toți cetățenii săi oriunde s-ar afla ei.